

Asigurăm medii școlare sigure, implementăm Politica de Protecție a Copilului!

Acest proiect este finanțat
de Uniunea Europeană

CENTRUL NAȚIONAL
DE PREVENIRE A ABUZULUI
FAȚĂ DE COPII

Acest proiect este implementat în parteneriat
cu UNICEF

Acest proiect este co-finanțat și implementat
de UN Women

Politica de Protecție a Copilului (PPC)

- Este un act intern, elaborat participativ, pentru a asigura că instituția¹ întreprinde toate măsurile posibile pentru a preveni violența și a proteja copiii de acest fenomen.
- Vizează toți angajații, voluntarii, oaspeții și prestatorii de servicii ai instituției care intră în contact cu copiii (ex. manageri, cadre didactice, psiholog, asistent medical, bibliotecar, șofer, personalul de la cantină, părinți, formatori, parteneri, donatori, reprezentanți mass-media etc.).
- Se elaborează participativ, cu implicarea cadrelor de conducere, didactice, didactice auxiliare și nedidactice. Este revizuită anual și aprobată de Consiliul de Administrație, cu reactualizarea persoanelor de contact la nivel de instituție, de OLSDÎ/SAP² și local. Monitorizarea respectării este asigurată de către Coordonatorul ANET³.

Scopul Politicii de Protecție a Copilului

- Prevenirea violenței prin crearea în cadrul instituției a unei atmosfere pozitive de predare/învățare, sprijinirea și încurajarea copiilor.
- Protejarea copiilor prin respectarea procedurilor stabilite, asigurând instruirea și sprijinirea angajaților în vederea adoptării unei reacții corespunzătoare la apariția oricărei probleme ce implică protecția copilului.
- Oferirea sprijinului necesar copiilor victime sau potențiale victime ale abuzului.

Avantajele unei Politici de Protecție a Copilului în instituția de învățământ

- Copiii cunosc că, în instituția în care își fac studiile, sunt adulți la care se pot adresa în cazul apariției unei dificultăți sau probleme.
- Instituția conlucrează mai eficient cu părinții, implicându-i direct în asigurarea unui mediu protector pentru copii.
- Personalul instituției conștientizează rolul și aportul său nu doar în domeniul didactic, dar și în domeniul protecției copilului, exercitând responsabilități concrete în acest sens.

Politica de Protecție a Copilului: prevederi privind bullyingul și cyberbullyingul

- Politica de Protecție a Copilului este concepută pentru a asigura că instituția întreprinde toate măsurile posibile pentru a preveni violența și a proteja copiii de acest fenomen, care se manifestă atât sub forma unor acțiuni singulare, cât și sub forma intimidărilor permanente, înjosirilor și a hărțuirii sistematice, cum ar fi **bullyingul** sau **cyberbullyingul**.
- La elaborarea PPC, se va ține cont că spre deosebire de violența fizică, **bullying-ul include violență verbală** (insulte, porecle și amenințări), **violență relațională** (izolare, răspândire de zvonuri) și **violență în mediul online** – cyberbullying-ul (postarea în spațiul online a mesajelor, pozelor denigratoare etc.).

Notă informativă: La elaborarea acestui pliant s-a ținut cont de Ghidul de implementare a Politicii de Protecție a Copilului în Instituția de învățământ, elaborat de Ministerul Educației Culturii și Cercetării.

¹ Instituția de educație timpurie, de învățământ primar, gimnazial, liceal, profesional tehnic, special și extrașcolar

² Organe Locale de Specialitate în Domeniul Învățământului/Serviciul de Asistență Psihopedagogică

³ Coordonator al activităților de prevenire, identificare, raportare și referire a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare și trafic de copii

Responsabilitățile instituției de a proteja copiii față de toate formele de violență

- Prevenirea violenței față de copii.
- Raportarea și referirea cazurile grave suspecte sau confirmate de abuz, neglijare, exploatare, trafic de copii. Instituția NU este responsabilă de investigarea cazurilor.
- Luarea deciziilor prin respectarea principiilor fundamentale privind drepturile copiilor, și anume: dreptul la nediscriminare, dreptul de a-și exprima în mod liber opinia în funcție de vârsta și gradul de maturitate, dreptul ca interesul superior al copilului să primeze în toate acțiunile referitoare la copii. NU imaginea instituției sau a angajaților acesteia este cea care prevalează.
- Instruirea personalului instituției, voluntarilor și partenerilor privind îndeplinirea responsabilităților pe care le au referitor la protecția copilului.
- Desemnarea unei persoane în calitate de coordonator ANET și informarea copiilor/elevilor despre faptul că în cadrul instituției există adulți cărora se pot adresa după ajutor.
- Promovarea și organizarea activităților care dezvoltă la copii abilitățile necesare pentru a preveni și a se proteja de abuz, inclusiv a activităților de dezvoltare a abilităților parentale.
- Asigurarea securității încăperilor, terenurilor și locurilor aferente.
- Stabilirea relațiilor eficiente de conlucrare cu părinții și colegii din cadrul organizațiilor/ instituțiilor partenere.
- Respectarea codului de etică.

Codul de etică al personalului

- Codul de etică stabilește regulile și standardele de conduită ale personalului în instituție, fiind asigurate instrucțiuni cu privire la aplicarea acestuia.
- Potrivit Codului de etică, atât personalul, cât și alți adulții care intră în contact cu copiii trebuie să evite acțiunile și comportamentele care pot fi abuzive și dăunătoare pentru copil în plan fizic și emoțional.

Consecințele privind nerespectarea Codului de etică

- Cazurile de încălcare a Codului de etică urmează a fi raportate și pot avea drept consecință suspendarea provizorie, disciplinară, precum și rezilierea contractului pe motivul violării integrității fizice și/ sau psihice a copilului (spre exemplu: contact sexual/ încercare de a stabili un atare contact cu un copil; violență fizică; cazuri repetate de violență emoțională).
- Toate persoanele care vin în contact cu copiii, dar nu au o relație contractuală cu instituția sunt informate cu privire la Codul de etică și necesitatea respectării acestuia (spre exemplu, părinții, jurnaliștii, prestatorii de servicii etc.). Cazurile de nerespectare vor fi raportate superiorilor/ managerilor acestora. Este obligația instituției de a informa imediat organele de poliție despre o eventuală infracțiune. Orice suspiciune de abuz asupra copilului observată sau comunicată de alte persoane trebuie raportată Coordonatorului din cadrul instituției în conformitate cu procedura de raportare.

Comportamente inacceptabile

- Lovirea sau aplicarea altor forme de abuz fizic față de copil sau incitarea unui copil să aplice violența asupra altui copil: îmbrânciri, palmuiri, pișcături, trântiri, tragere de păr sau urechi etc.
- Abuzul emoțional: strigăte, umilire, luare în derâdere, intimidare, poreclire, înjurare, amenințare verbală, distrugerea obiectelor personale etc.
- Impunerea sau incitarea unui copil de a se implica în orice fel de activitate sexuală (filme sau fotografii pornografice, relații sexuale, atingeri cu caracter sexual etc.).
- Abuzul sexual: comportament fizic, verbal sau nonverbal de natură sexuală care creează o atmosferă neplăcută, degradantă, umilitoare, insultătoare, lezează demnitatea copilului (priviri, comentarii vulgare, glume indecente, aluzii, atingeri în locurile intime).
- Implicarea sau încurajarea practicării de către copii a activităților ilegale de orice gen: exploatare prin muncă, procurarea, comercializarea sau consumul de alcool, tutun sau droguri.
- Tratatamentul discriminatoriu față de anumiți copii: excluderea unora și favorizarea altora în bază de etnie, religie, limba vorbită, rezultatele la învățătură, statutul social al familiei, reputația părinților etc.
- Petrecerea timpului unul la unul cu copilul (în sala de curs, camera de cămin, invitarea acasă sau în locuri izolate, vizite neînsoțite la domiciliu când copilul este singur acasă etc.). Activitățile unul la unul cu copiii sunt uneori necesare, însă personalul/voluntarul nu trebuie să petreacă o perioadă prea îndelungată de timp de unul singur, în compania unui copil/ tânăr. Pentru o întâlnire față în față dintre copil și adult, ușa trebuie să fie lăsată deschisă, cu înștiințarea altor adulți despre acest lucru sau acest lucru se poate întâmpla într-un spațiu public, care oferă suficientă protecție (spre exemplu: o bancă din curtea școlii, din holul instituției etc.).

Comportamente dezirabile

- Să fie deschiși și să aibă o atitudine binevoitoare față de copii.
- Să asculte opinia copiilor și să-i implice în luarea deciziilor.
- Să păstreze confidențialitatea informațiilor despre copii și să nu divulge datele lor cu caracter personal, cu excepția cazurilor suspecte de VNET pe care au obligația să le raporteze Coordonatorului ANET, Autorității Tutelare, altor Instituții (Poliția, Procuratura, Serviciul medical de Asistență Urgentă, Inspectoratul de Stat al Muncii) și să facă schimb de informații cu specialiștii implicați în examinarea cazurilor (membrii echipei multidisciplinare). Este important să i se explice copilului că în astfel de situații informația nu poate fi păstrată în secret și că schimbul de informații între specialiști este necesar pentru a-l proteja.
- Să intervină pentru a opri orice act de violență sau discriminare față de copii pe care îl observă și să-l raporteze responsabililor, conform procedurii de raportare prevăzută în:
 - Hotărârea de Guvern nr. 270 din 08.04.2014, cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatarei și traficului.
 - Ordinul nr. 77 din 22.02.2013 al MECC, cu privire la Procedura de organizare instituțională și de intervenție a lucrătorilor instituțiilor de învățământ în cazurile de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului.
- Să încurajeze independența copiilor, dându-le sarcini pe care copiii singuri le pot face, conform capacităților lor în evoluție.
- Să organizeze activități didactice cu copiii, astfel încât să minimizeze riscurile de abuz.
- Să discute cu copiii despre protecția lor față de violență și ce pot face ei înșiși în cazul în care cunosc un caz real sau suspect de violență.

Datele Sondajului privind violența împotriva copiilor(VACS), din 2019

- 2 din 5 fete și 2 din 5 băieți au fost supuși cel puțin odată vreunui tip de violență.
- 1 din 7 fete și 1 din 20 de băieți au fost supuși violenței sexuale până la vârsta de 18 ani.
- 59,2% dintre fete și 44,7% dintre băieți, supuși violenței sexuale în ultimele 12 luni, au vorbit despre experiența lor.

Cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic de copii vor fi diminuate, învățând copiii să apeleze direct la specialiști de încredere!

Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

(+373) 78 000 480/ 022 75 88 06
www.cnpac.md / office@cnpac.md

Consiliere Psihologică gratuită

www.12plus.md

ajutauncopil@cnpac.md

**Apel gratuit și confidențial,
24 ore/24 ore**

112 – Serviciul Național Unic Pentru
Apelurile de Urgență

116 111 – Telefonul Copilului

www.telefonulcopilului.md

Acest produs a fost realizat de către CNPAC în cadrul Proiectului EVA „Promovarea egalității de gen în raioanele Cahul și Ungheni”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de UN Women în parteneriat cu UNICEF. Părerile și opiniile exprimate aici aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al UN Women, al UNICEF sau al Uniunii Europene.